

Vaasan hovioikeus
Vasa hovrätt
Toimintakertomus 2025
Verksamhetsberättelse 2025

Sisällysluettelo

1	Presidentin katsaus: hovioikeuden toiminta vuonna 2025	3
	Presidentens översikt över år 2025.....	4
2	Todistelutalenneuudistus tulee – oletko valmis?.....	6
3	Från prejudikat till försvarssamarbete – teman under Domardagarna 2025.....	9
4	Henkilökierrossa Vaasan hovioikeudessa.....	10
5	Vaasan hovioikeuden työtilastoja 2025	11
	Hovioikeuksiin saapuneet asiat vuonna 2025 / Till hovrätterna inkomna ärenden år 2025.....	11
	Hovioikeuksiin saapuneet asiat vuosina 2015 – 2025 / Till hovrätterna inkomna ärenden under åren 2015 - 2025.....	11
	Kaikissa hovioikeuksissa annetut asiat vuosina 2015 – 2025 / I alla hovrätter avgjorda ärenden åren 2015 - 2025	12
	Vaasan hovioikeuteen saapuneiden ja ratkaistujen asioiden määrä 2015 – 2025 / Till Vasa hovrätt inkomna och avgjorda ärenden åren 2015 - 2025.....	12
	Saapuneet asiat kärjäoikeuksittain vuonna 2025 / Inkomna ärenden från tingsrätterna år 2025	13
	Vuonna 2025 annetut ratkaisut asiaryhmittäin / Avgjorda ärenden år 2025	14
	Pääkäsittelyjen lukumäärä vuosina 2021 – 2025 / Antalet huvudförhandlingar åren 2021 - 2025	14
	Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat vuosina 2021 – 2025 / Inkomna, avgjorda och anhängiga ärenden åren 2021 - 2025	15
	Käsittelyajat vuonna 2025 (kk) / Handläggningstider år 2025 (mån)	16
	Keskimääräinen käsittelyaika vuosina 2021 – 2025 (kk) / Genomsnittliga handläggningstider åren 2021 – 2025 (mån)	17
	Muutoksenhaku korkeimmalta oikeudelta vuonna 2025 / Sökande av ändring i högsta domstolen år 2025	18
	Hovioikeuteen saapuneet tietopyynnöt vuonna 2025 / Informationsbegäran till hovrätt år 2025	19
6	Kertomusvuoden vierailuja ja tapahtumia hovioikeudessa.....	20

1 Presidentin katsaus: hovioikeuden toiminta vuonna 2025

Vaasan hovioikeus on yksi Suomen viidestä hovioikeudesta. Se käsittelee Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan ja Satakunnan kärjäoikeuksien ratkaisuista tehtyjä muutoksenhakemuksia. Hovioikeus myös valvoo tuomiopiirinsä kärjäoikeuksien lainkäyttöä. Hovioikeus käyttää sille perustuslain mukaan kuuluvaa tuomiovaltaa eli tuottaa oikeusturvaa sen ratkaistavaksi saatetuissa asioissa.

Vaasan hovioikeus toimii historiallisesti merkityksellisissä tiloissa arkkitehti Carl Erik Setterbergin suunnittelemissa rakennuksissa, johon hovioikeus muutti 164 vuotta sitten Vanhan Vaasan palon jälkeen vuonna 1862. Ennen muuttoa nykyiseen rakennukseen hovioikeus toimi Vanhassa Vaasassa vuodesta 1776 lähtien, joten vuosi 2025 oli hovioikeuden 249:s toimintavuosi. Vaasan hovioikeus on Suomen toiseksi vanhin hovioikeus.

Tässä asiakirjassa kerrotaan, miten hovioikeus toteutti tehtävänsä vuonna 2025.

Organisaatiouudistuksen vuosi

Vuoden 2025 aikana saatiin valmiiksi jo vuonna 2024 aloitettu lainkäyttösihteerien, lainkäyttönotaarien ja kirjaamon toimintoja koskeva organisaatiouudistus. Talvella 2025 organisaatiouudistusta valmistellut työryhmä työskenteli kansliapäällikkö Joe Gummeruksen johdolla. Työryhmässä oli edustus niistä henkilöstöryhmistä, joita uudistus koski sekä lisäksi lainkäyttöhenkilökunnan ja hallinnon edustus. Työryhmä luovutti kesän korvalla mietintönsä, jossa enemmistö ehdotti perustettavaksi uuden yksikön, johon koottaisiin yksikköön nimitettävän esihenkilön johdettavaksi edellä mainitut lainkäyttösihteerien, -notaarien ja kirjaamon toiminnot. Kesän ja alkusyksyn aikana valmisteltiin työjärjestysmuutokset, joilla lainkäyttökanslian asema organisaatiossa ja esihenkilön tehtävät sekä johtoryhmän jäsenyys vahvistettiin. Lisäksi syksyn tulosneuvotteluissa saatiin taloudelliset resurssit uuden organisaation käynnistämiseksi. Uusi lainkäyttökanslia aloitti toimintansa vuoden 2026 alusta.

Organisaatiouudistus toteutui viime hetkillä. Jo vuoden 2024 aikana tuomioiden antamisaika alkoi pidentyä ja annettavien ratkaisujen määrä laskea. Haastava tietojärjestelmäuudistus keväällä 2024, organisaatorakenteesta johtuneet tiedonkulun ongelmat sekä johtoryhmän keinottomuus tilanteessa aiheuttivat jännitteitä myös työyhteisössä. Työilmapiirin ongelmiin tartuttiin suunnatulla työpaikkaselvityksellä keväällä 2025. Sen tulokset tukivat organisaatiouudistuksen tarvetta. Ilmeni, että kokoonpanotoimintojen organisatorinen viitekehys oli riittämätön, mikä aiheutti ulkopuolisuuden tunnetta ja edellä mainittuja työyhteisöongelmia. Tilannetta pyrittiin korjaamaan tiedottamalla avoimesti ja puuttumalla epäkohtiin.

Vuoden 2025 aikana hovioikeudessa tapahtui huomattava määrä henkilöstövaihdoksia etenkin kanslian puolella. Syksyllä 2025 kokoonpanotoimintojen henkilöstövajetta korjattiin erityisellä virkakiertojärjestelyllä niin, että Itä-Suomen hovioikeus osoitti yhden kokeneista notaareistaan tekemään Vaasan hovioikeuden lainkäyttösihteereiden töitä. Syksyllä 2025 myös kirjaamossa tapahtui merkittävä henkilöstömuutos, kun hovioikeuden pitkäaikainen kirjaaja jäi eläkkeelle.

Vuoden 2026 alku on osoittanut, että organisaatiouudistuksessa, sen vaatimissa rekrytoinneissa ja myös kirjaamon tärkeissä nimityksissä onnistuttiin hyvin. Tuloksellisesti ja kiertoaikojen osalta olemme palanneet normaalitasolle. Lainkäyttökanslian työmenetelmät ovat nopeasti uudistuneet ja tehostuneet. Samalla koko työpaikan ilmapiiri on parantunut ja yhdessä tekemisen tunnelma on vahvistunut.

Tässä vaiheessa on aihetta kiittää koko henkilöstöä, että haastavasta toimintavuodesta 2025 selvitettiin hyvin tuloksin. Lainkäyttöosastot ja lainkäyttöhenkilökunta pitivät ratkaisut niin laadullisesti kuin määrällisestikin korkealla. Vuoden aikana hovioikeudessa aloittanut uusi henkilöstö oppi nopeasti uusiin tehtäviin ja on kiittävästi ottanut vastuuta oman tehtävänsä hyvästä hoitamisesta. Osastoille

kuulumattomat pitivät huumorin kunnossa ja paikkasivat henkilöstövajeita eri tehtävissä. Viime vuosi osoitti konkreettisesti, että jokainen ulos menevä ratkaisu on yhteinen projekti, johon tarvitaan hovioikeuden koko henkilöstön työpanosta aina asian kirjaamisesta ratkaisun lähettämiseen asti.

Kuva: Kaisa Palmroos

Presidentens översikt över år 2025

Vasa hovrätt är en av Finlands fem hovrätter. Hovrätten behandlar överklaganden av avgöranden från tingsrätterna i Södra Österbotten, Mellersta Finland, Österbotten och Satakunta. Hovrätten utövar också tillsyn över rättskipningen vid tingsrätterna inom sin domkrets. Med stöd av grundlagen utövar hovrätten den dömande makt som anförtrotts den och tryggar rättsskyddet i de ärenden som hänskjuts till dess prövning.

Vasa hovrätt verkar i historiskt betydelsefulla lokaler i en byggnad ritad av arkitekten Carl Erik Setterberg. Hovrätten flyttade in i byggnaden för 164 år sedan år 1862 efter branden i Gamla Vasa. Före flytten hade hovrätten varit verksam i Gamla Vasa sedan år 1776, vilket innebär att år 2025 var hovrättens 249:e verksamhetsår. Vasa hovrätt är Finlands näst äldsta hovrätt.

I detta dokument berättar vi hur hovrätten fullgjorde sitt uppdrag under år 2025.

Organisationsreformens år

Under år 2025 slutfördes den reform som inleddes redan år 2024 för organisering av lagskipningssekreterarnas, lagskipningsnotariernas och registratorskontoret verksamhet. Under vintern 2025 arbetade den arbetsgrupp som förberedde reformen under ledning av kanslichef Joe Gummerus. I arbetsgruppen fanns representerer för de personalgrupper som berördes av reformen samt företrädare för den lagskipningspersonalen och förvaltningen.

Strax före sommaren överlämnade arbetsgruppen sitt betänkande. Majoriteten föreslog att en ny enhet inrättas för att samla funktionerna som berör lagskipningssekreterare, notarier och registratorskontoret under ledning av en särskilt utsedd chef. Under sommaren och den tidiga hösten förbereddes ändringar i arbetsordningen som fastställde lagskipningskansliets ställning i organisationen, chefens uppgifter och chefens medlemskap i ledningsgruppen. I höstens budgetförhandlingar säkerställdes dessutom de ekonomiska resurserna som behövdes för att starta den nya organisationen. Det nya lagskipningskansliet inledde sin verksamhet vid ingången av år 2026.

Organisationsreformen genomfördes i sista stund. Redan under år 2024 började handläggningstiderna förlängas samtidigt som antalet avgjorda målminskade. En omfattande reform av domstolarnas informationssystemreform våren 2024, bristerna i informationsflödet på grund av organisationsstrukturen samt ledningsgruppens begränsade möjligheter att hantera situationen skapade också spänningar i arbetsgemenskapen. Problemen i arbetsmiljön togs på allvar och en riktad arbetsplatsutredning genomfördes våren 2025. Även utredningen visade att en organisationsreform var nödvändig, eftersom det framkom att ramen för lagskipningsfunktionerna var otillräcklig, vilket ledde till känslor av utanförskap och bidrog till ovan nämnda problem i arbetsgemenskapen. Situationen hanterades genom öppen kommunikation och genom att aktivt åtgärda de brister som identifierades.

Under år 2025 skedde ett betydande antal personalförändringar i hovrätten, särskilt inom kansliet. På hösten 2025 åtgärdades personalbristen genom ett särskilt arrangemang för tjänstecirkulation, där Östra Finlands hovrätt ställde till förfogande en av sina erfarna notarier för att arbeta vid Vasa hovrätt som lagskipningssekreterare. Hösten 2025 innebar en betydande personalförändring vid registratörskontoret då hovrättens långvariga registratör gick i pension.

Inledningen av år 2026 har visat att organisationsreformen, de rekryteringar som den krävde och de viktiga utnämningarna inom registratörskontoret har lyckats väl. När det gäller produktivitet och handläggningstider har vi återgått till en normal nivå. Arbetsmetoderna inom lagskipningskansliet har snabbt utvecklats och effektiviserats. Samtidigt har stämningen på arbetsplatsen förbättrats och samarbetet och samhörigheten har stärkts.

Det finns nu god anledning att rikta ett varmt tack till hela personalen för att verksamhetsåret 2025, trots sina utmaningar, kunde genomföras med goda resultat. Lagskipningsavdelningarna och deras personal upprätthöll en hög nivå både vad gäller kvalitet och antalet avgjorda mål. Den nya personal som började vid hovrätten under året kom snabbt in i sina uppgifter och har på ett föredömligt sätt tagit ansvar för att sköta sitt arbete väl. Medarbetarna utanför avdelningarna bidrog med gott humör och hjälpte till att täcka upp personalbrister i olika funktioner.

Det gångna året visade på ett konkret sätt att varje avgörande som hovrätten gör är resultatet av en gemensam arbetsinsats där hela personalen behövs - allt från registreringen av ett ärende till dess att avgörandet ges.

Presidentti Sakari Laukkanen

Kuva: Gunnar Bäckman

2 Todistelutalenneuudistus tulee – oletko valmis?

Todistelutalenneuudistus, josta käytetään myös nimitystä videotalenneuudistus (ViTa), muuttaa käräjä- ja hovioikeuksien oikeudenkäyntimenettelyä merkittäväällä tavalla. Uudistuksen voimaantulon myötä pääkäsittely käräjäoikeudessa ei ole enää vain suullinen, väitön ja keskitetty vaan myös jäsennelly. Kaikki asiat on käsiteltävä käräjäoikeuden pääkäsittelyssä jäsennellysti ja asiat on valmisteltava siten, että tämä on mahdollista.

Vaatus asian jäsennellystä käsittelystä on itsenäinen oikeudenkäyntimenettelyä koskeva periaate, joka ilmenee nyt niin oikeudenkäymiskaaresta kuin oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetusta laista. Vaasan hovioikeudessa on kuitenkin pitkät perinteet asioiden jäsentelystä jo ainakin vuoden 1998 hovioikeusuudistuksesta lukien. Kysymys on aina ollut pohjimmiltaan siitä, että asian käsittelystä noudatetaan selkeyttä ja järjestystä, minkä myötä asianosaiset ja tuomarit kykenevät hyvin hallitsemaan jutun eri asiakokonaisuuksia eli niihin liittyviä asianosaisten vaatimuksia ja niiden perusteita sekä riidattomia seikkoja ja tarpeellista todistelua. Hovioikeudessa on hyödynnetty prosessin johdon apuvälineinä yhteenvetoa ja käsittelyjärjestystä eli prosessisuunnitelmaa, joiden rakenne on määräytynyt jutun erityispiirteistä käsin.

Aiemmin jo vuoden 1993 alioikeusuudistuksen yhteydessä todettiin, että asian keskitetty käsittely voi tarkoittaa myös sitä, että eri kysymyksiin liittyvä todistelu keskitetään vastaanotettaviksi omina kokonaisuuksinaan. Lappalainen on todennut osuvasti Alioikeusuudistus-kirjassaan, että keskitetty todistelu luo asianmukaiset edellytykset vapaalle todistusharkinnalle. Tämä pitää paikkansa. Tuomari ei voi harkita varmasti ja luotettavasti näyttöä, jota ei ole esitetty eikä vastaanotettu johdonmukaisessa järjestyksessä ja keskitetysti. Tuomarin – ja väitän, että myös todistelun nimenneen asianosaisten – on vaikea muodostaa oikeaa kuvaa todistelusta, jos todistelua esitetään sirpalemaisesti pomppien eri teemojen välillä. Kun todistelu on ryhmitelty ja se otetaan vastaan keskitetysti ja johdonmukaisessa järjestyksessä, on todistelun hallitseminen kaikille olennaisesti helpompaa. Tämä koskee myös kuultavaa itseään, kunhan hänelle kerrotaan, missä järjestyksessä asiassa tullaan etenemään.

Asian jäsennelly käsittely hyödyttää siten ensi sijassa asianosaisia ja käräjäoikeutta, koska tämä edellyttää, että asianosaiset nimeävät todisteilleen aiempaa tarkemmat teemat ja myös ryhmittelevät kirjalliset todisteet teemakokonaisuuksittain. Samalla tavalla kuulustelujen jäsentely eli henkilön vuorokuulustelu asiakokonaisuuksittain saa asianosaiset toisaalta harkitsemaan todistelun riittävyyttä ja toisaalta sitä, millä tavalla he todellisuudessa toteuttavat kuulustelut siten, että todistajasta saadaan irti paras mahdollinen. Kuulustelun jäsentely on jo käytännössä osoittanut, että todistelun laatu paranee osapuolten kyetessä keskittämään vain yhteen asiakokonaisuuteen kerrallaan. Yhteen asiakokonaisuuteen keskittyvä vastakuulustelu on olennaisesti helpompaa verrattuna siihen, että vastakuulustelussa jouduttaisiin käymään läpi kaikki pitkän pääkuulustelun eri asiakokonaisuudet.

Olemme siis uuden äärellä, mutta uutuus rajoittuu paljolti siihen, että jäsennelly kuulusteltu tallennetaan käräjäoikeudessa jatkossa videotallenteelle. Tämä toki asettaa aiempaa suurempia vaatimuksia sille, kuinka hyvin varsinkin kuulustelun jäsentely on suunniteltu ja kuinka kaikki ovat sitoutuneet noudattamaan sovittua jäsentelyä. ViTa-uudistus muuttaa ennen kaikkea totuttuja työtapoja ja toimintakulttuuria, minkä vuoksi uudistuksen voimaantuloa valmisteltaessa on nähty olennaisena varmistaa se, että käräjä- ja hovioikeudet sekä niiden sidosryhmät ajattelevat uudistuksesta ja sen keskeisistä käytännön toimintatavoista samalla tavalla.

Hovioikeuksissa henkilötodistelu otetaan ViTa:n myötä pääsäännön mukaan vastaan käräjäoikeuksien tekemiltä videotallenteilta. Kuulustelujen jäsentely ilmenee pöytäkirjan ohella ViTa-järjestelmästä. Eri asiakokonaisuuksia koskevasta kuulusteluista laaditaan kustakin joko oma erillinen tallenne (asianomistaja A, syytekohta 1 jne.) tai ne tallennetaan yhdelle tallenteelle, mutta erotetaan toisistaan indeksimerkeillä. Lisä- ja uudelleenkuulustelut hovioikeudessa ovat poikkeus pääsäännöstä. Kynnys niiden toimittamiselle on syytä pitää korkealla, koska ne merkitsevät poikkeusta parhaan todistelun periaatteesta – henkilötodistelun laatu ei ajan myötä ainakaan parane. Hovioikeuksien työ helpottuu pääkäsittelyiden toimittamisen osalta, mutta tämä riippuu olennaisesti siitä, kuinka hyvin muutoksenhaun

kohteena olevaan asiakokonaisuuteen liittyvä todistelu on löydettävissä videotallenteilta.

Kuva: Kaisa Palmroos

Hovioikeuksien yhteinen todistelutalenneuudistusta valmistellut työryhmä (nk. ylätyöryhmä) aloitti toimintansa jo vuoden 2022 alussa ja sen alle perustettiin erillinen uudistuksen vaatimaa koulutusta valmistellut koulutustyöryhmä, jonka vastuulla oli myös vastuukouluttajien ja kouluttajien rekrytointi kustakin hovioikeuspiiristä sekä näiden kouluttajien ohjeistaminen. Pidimme kouluttajille muun muassa yhteisen koulutustilaisuuden Tikkurilassa jo 14.2.2023.

Alusta lähtien pidimme tärkeänä, että sidosryhmät ovat edustettuina uudistuksen valmistelussa, ja molemmissa työryhmissä olikin käräjä- ja hovioikeuksien edustajien lisäksi syyttäjien ja asianajajien edustajat. Toinen keskeinen lähtökohta koulutuksille oli se, että kaikki koulutusmateriaali laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Kolmanneksi halusimme, että koulutusmateriaali on valtakunnallisesti sama kaikille.

Ylätyöryhmässä laadittiin vuonna 2022 uudistuksen yhtenäisen toteuttamisen tueksi perehdyttämismuistio, jonka lopullinen versio julkaistiin vuoden 2023 alussa. Koulutustyöryhmässä valmisteltiin muu koulutusmateriaali, jonka rakenne ja keskeiset suuntaviivat olivat Tuomioistuinvirastolla (TIV) olemassa jo lainvalmistelun ajoilta. Päätimme tehdä eOppivaan viidestä eri asiakokonaisuudesta tietoisuuskumaiset videot, joissa tuodaan esille uudistuksen keskeiset näkökohdat. eOppivan videot valmistuivat keväällä 2025 ja Vaasan hovioikeus vastasi kaikista ruotsinkielisistä videoista.

Perehdyttämismuistion ja eOppivan videoiden muodostamaa koulutuskokonaisuutta täydennettiin eri hovioikeuspiireissä pidetyillä käräjäoikeuksien (kevät 2025) ja hovioikeuksien (syksy 2025) prosessinjohtokoulutuksilla. Kaksipäiväisten prosessinjohtokoulutusten pääpaino oli ryhmätöissä, joista vastasivat vastuukouluttajat yhdessä kouluttajien kanssa. Tavoitteena oli saada mahdollisimman käytännönläheinen koulutuspaketti, jonka äärellä lainkäyttöväki pohtia omia tulevia toimintatapojaan. Saadun palautteen perusteella koulutusta voitaneen pitää onnistuneena ja iso kiitos siitä kuuluu kaikille kouluttajille!

Perehdyttämismuistion, eOppivan videoiden ja prosessinjohtokoulutusten lisäksi hovioikeudet ovat toteuttaneet omissa hovioikeuspiireissään ns. kenttäkierroksia osana uudistuksen koulutuspakettia. Vaasan hovioikeus järjesti kenttäkierrosten koulutustilaisuudet Vaasassa, Jyväskylässä ja Porissa syksyllä 2022 sekä vuodenvaihteessa 2025-2026. Kenttäkierrosten tarkoituksena oli lisätä uudistukseen

liittyvää vuoropuhelua hovioikeuden ja käräjäoikeuksien sekä eri sidosryhmien kesken.

ViTa Yhteistoimintaryhmä on ollut TIV:n vetämä työryhmä, jossa on vuoden 2024 kesäkuulusta lukien käsitelty hankkeen teknisen toteutuksen etenemistä ja siihen liittyviä kysymyksiä. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan tämänhetkisen tiedon perusteella vielä tämän vuoden syksyllä. Vaadittavat saliasennukset on hyvin pitkälti tehty ja seuraavaksi TIV kouluttaa virastokouluttajat ViTa-järjestelmään, minkä jälkeen virastokouluttajat kouluttavat muun henkilöstön. Järjestelmä otetaan käytännössä ensin käyttöön äänentallennuksen osalta ja toisessa vaiheessa videotallennuksen osalta. Tekemistä siis vielä riittää, mutta koulutustenkin suhteen ollaan loppuvaiheessa.

Omasta puolestani haluan kiittää kaikkia, jotka ovat jollakin tavoin osallistuneet tämän tärkeän uudistuksen valmisteluun. Erityisesti haluan kiittää vastuukouluttajia ja kouluttajia, joita ilman uudistuksen voimaantulo ei olisi ollut mahdollista. Koulutusten valmistelu ja läpivieminen virkatöiden ohella on ollut vaativaa. Kun hanke on vielä ollut pitkä omine kiemuroineen, on se ollut omiaan lisäämään räsistystä, mutta loppu hyvin kaikki hyvin. Matka on ollut antoisa. Itä-Suomen hovioikeuden presidentti Antti Savela on johtanut hankkeen valmistelua määrätietoisesti ja käytännönläheisesti. Koulutustyöryhmän sihteeri Jurkka Jämsä ja Jani Mäkilä ovat olleet korvaamattomia hankkeen vaikeissa vaiheissa, erityisesti koulutusten yksityiskohtien miettimisessä ja eOppivan videoiden käsikirjoitusten napakoittamisessa. Rovaniemen hovioikeuden vastuukouluttaja ja kouluttajat kantoivat isoa vastuuta ryhmätöiden osalta. TIV:n puolelta erityiskiitos erityisasiantuntija Inka Grönqvistille ja erityisasiantuntija Maiju Mehtoselle sekä kääntäjä Ambrosius Wollstenille, joka vastasi koulutusaineiston ruotsinkielisistä käännöksistä.

Kiitosten jälkeen täytyy kuitenkin vielä todeta, että nyt varsinainen työ vasta alkaa. Kirjoitin Jurkka Jämsän kanssa vuonna 2022 uudistuksesta kirjan Sähköinen prosessi hovioikeudessa (Edita 2022). Kirjan nimeä on hiukan kritisoitu, mutta mielestämme siinä yhdistyivät osuvasti sähköisen oikeudenkäyntiaineiston ja etäyhteyksien käytön ohella ViTa-uudistus. Jatkossa hovioikeudet perustavat ratkaisunsa AIPA:ssa toimitetun sähköisen oikeudenkäyntiaineiston ohella käräjäoikeuden tekemiin henkilötodistelun videotallenteisiin pääkäsitelyssä, johon asiaosaiset, todistajat ja nyt myös osa hovioikeuden ratkaisukokoonpanosta voivat osallistua etäyhteyksin. Tällainen pääkäsitely, jos mikä, on Sähköinen prosessi

hovioikeudessa, eikä se olisi mahdollista ilman jäseneltyä todistelun vastaanottamista käräjäoikeudessa. Todennäköisesti emme Jurkan kanssa osanneet ottaa huomioon kaikkia mahdollisia tulevia käytännön tilanteita, mutta parhaamme teimme kesän 2022 kuumuudessa. Otamme edelleen mieluusti vastaan kirjaa koskevaa palautetta.

Osaston johtaja, hovioikeudenneuvos Petteri Korhonen

Kuva: Kaisa Palmroos

3 Från prejudikat till försvarssamarbete – teman under Domardagarna 2025

Vasa hovrätts domkrets XXV domardagar i Björneborg den 25–26 september 2025 samlade domare, åklagare och advokater till ett unikt forum för att diskutera aktuella och samhällseligt betydelsefulla frågor inom rättsväsendet. Presentationerna bjöd på mångsidiga perspektiv och diskussionerna spände över teman från fångars hälsovård till folkrätt inom försvarssamarbete och modern processhantling.

Tillfället inleddes med en presentation av Eelis Pauku (jur. dr, ekon. mag. och dipl.ing.) om vinning av brott och dess definiering inom miljöbrott. Föredraget väckte intresse genom att belysa de juridiska utmaningarna i bedömningen av miljöbrott och de konsekvenser dessa har för rättskipningen.

Därefter presenterade ställföreträdande chefsrådmannen Mattias Nordell från Umeå tingsrätt det svenska systemet för ljud- och bildupptagning i domstolarna. Presentationen behandlade hur personbevisning i Sverige dokumenteras genom både ljud och bild i stället för enbart ljudupptagningar samt vilka fördelar och praktiska utmaningar detta medför för rättsprocessen och bevisvärderingen.

Fredagens program inleddes med assessor Pauli Katajas föredrag från Vasa hovrätt om Högsta domstolens prejudikats bindande natur och rättskällevärdet, särskilt med fokus på prejudikatet HD 2024:71. Presentationen gav upphov till diskussion kring prejudikatets roll i rättstillämpningen och domstolarnas tolkningsansvar.

Tingsrättsdomaren Mikko Meriläinen från Mellersta Finlands tingsrätt presenterade därefter huvuddragen i NATO SOFA-avtalet (Status of Forces Agreement) och DCA-avtalet (Defence Cooperation Agreement) samt deras gränssnitt till den nationella rättskipningen. Ämnet aktualiserade frågor om internationellt samarbete, jurisdiktion och rättssäkerhet i en förändrad säkerhetspolitisk omvärld.

På fredagseftermiddagen fortsatte domardagarna med fokus på rättssalskommunikation och processledning, då docent Tuula-Riitta Välikoski höll ett uppskattat föredrag om ämnet. Presentationen belyste betydelsen av tydlig kommunikation och ett välfungerande bemötande för rättsprocessens kvalitet och effektivitet.

Domardagarna avslutades med en presentation av Mika Rautanen (rättspsykiatriker, forskningschef vid Institutet för hälsa och välfärd (THL) samt avdelningsöverläkare) om den omfattande fångundersökningen Wattu IV, som genomförts i samarbete mellan THL, Brottsförklaringsmyndigheten och Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. Föredraget gav en aktuell inblick i fångarnas hälsa och välmående samt de utmaningar som berör vård och rehabilitering inom kriminalvården.

Evenemanget erbjöd deltagarna ett värdefullt tillfälle till erfarenhetsutbyte, nätverkande och fördjupad diskussion om rättsväsendets utveckling och framtida utmaningar. Protokollen och presentationerna från domardagarna finns tillgängliga vid Vasa hovrätts bibliotek på begäran.

Föredragande Judit Lainio

4 Henkilökierrossa Vaasan hovioikeudessa

Sain marraskuussa 2025 tilaisuuden siirtyä henkilökiertoon Vaasan hovioikeuteen. Kokemus oli hyvä ja mielenkiintoinen. Teknisesti henkilökierto onnistui yllättävän hyvin, lainkäyttösihteerin työhön liittyvät käyttöoikeudet sain nopeasti ja pystyin tekemään töitä samalla työasemalla kuin Itä-Suomen hovioikeudessa. Työasemaa ei tarvinnut välillä sammuttaa vaan pystyin kirjautumaan toisena käyttäjänä aina sen hovioikeuden puolelle, kummassa tein töitä.

Oli mielenkiintoista tulla tutustumaan uusiin ihmisiin ja toisenlaisiin toimintatapoihin ja koin, että minut otettiin hyvin vastaan. Työ sinällään oli tuttua ja pääsin heti työn tekemiseen kiinni. Varmaan oikaisinkin joissakin työvaiheissa, mutta saimme yhteistyössä töitä eteenpäin.

Olen ollut Itä-Suomen hovioikeudessa noin 13 vuotta, joista viimeiset vajaa kuusi vuotta lainkäyttöosaston osastokanslian lähiesihenkilönä. Kirjaamo siirrettiin lainkäyttöosastolle pari vuotta sitten. Työ on ollut haasteellista ja mielenkiintoista. Olin kuitenkin jo joitakin vuosia miettinyt, että tekisi hyvää vaihtaa välillä työpaikkaa ja saada uudenlaista haastetta ja näkemystä työhön, mutten seurannut aktiivisesti avoimia paikkoja. Henkilökierto toi tähän tilanteeseen ainutlaatuisen mahdollisuuden.

Pidin todella paljon mahdollisuudesta päästä tekemään lainkäyttösihteerin tehtäviä ja päivittää osaamista siltä osin ajan tasalle. Itä-Suomessa en ole ehtinyt paljoakaan tekemään sihteerin tehtäviä viimeisen kuuden vuoden aikana.

Suosittelen henkilökiertoa muillekin, mikäli sellainen mahdollisuus avautuu.

Lainkäyttökanslian esihenkilö Irja Salenius

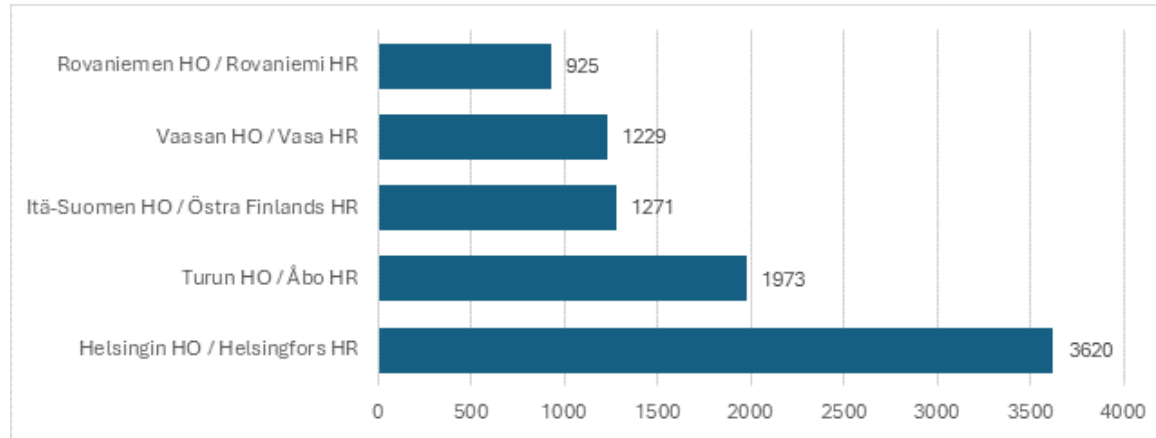

Kuva: Kaisa Palmroos

5 Vaasan hovioikeuden työtilastoja 2025

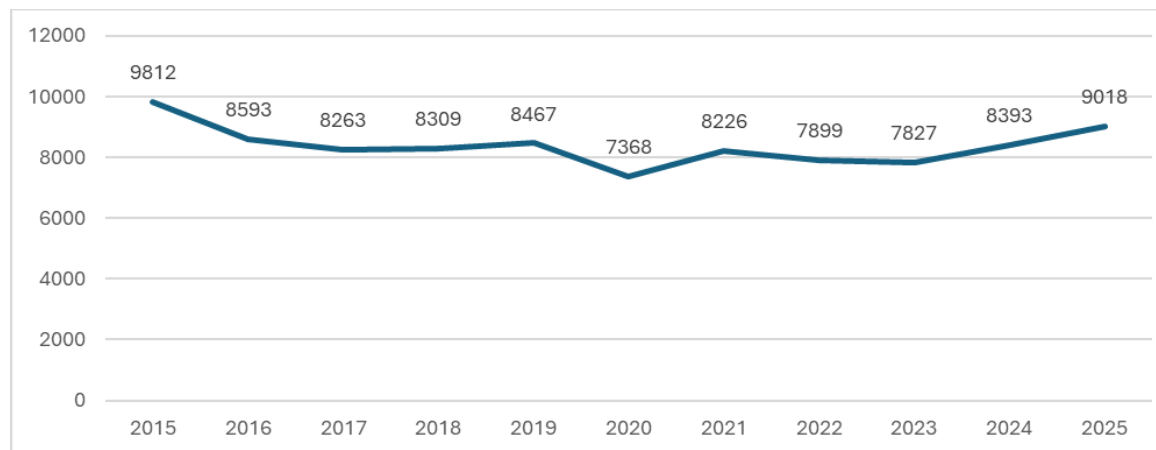
Hovioikeuksiin saapuneet asiat vuonna 2025

Till hovrätterna inkomna ärenden år 2025

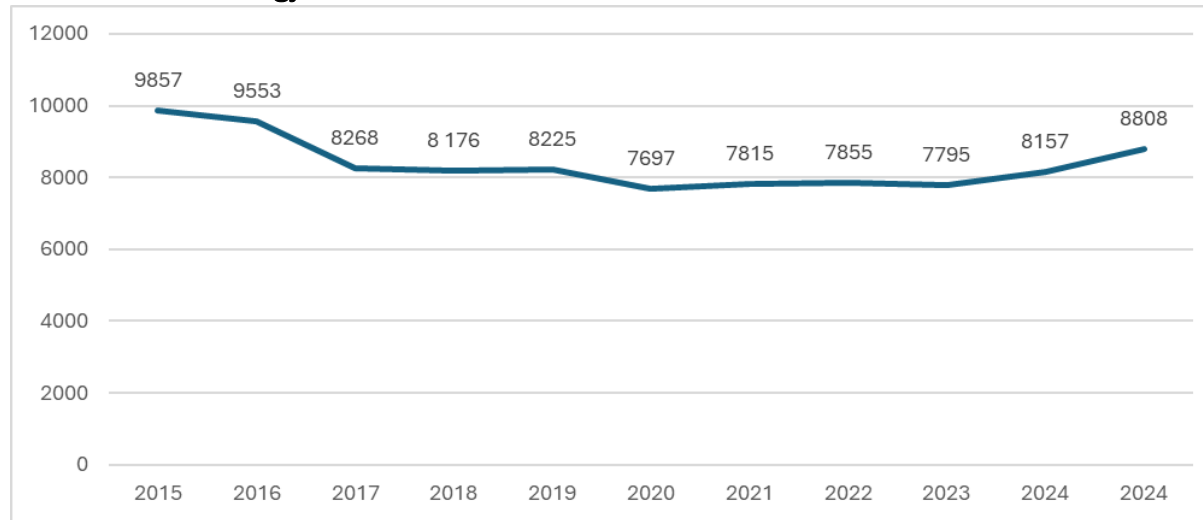
Hovioikeuksiin saapuneet asiat vuosina 2015 - 2025

Till hovrätterna inkomna ärenden under åren 2015 - 2025

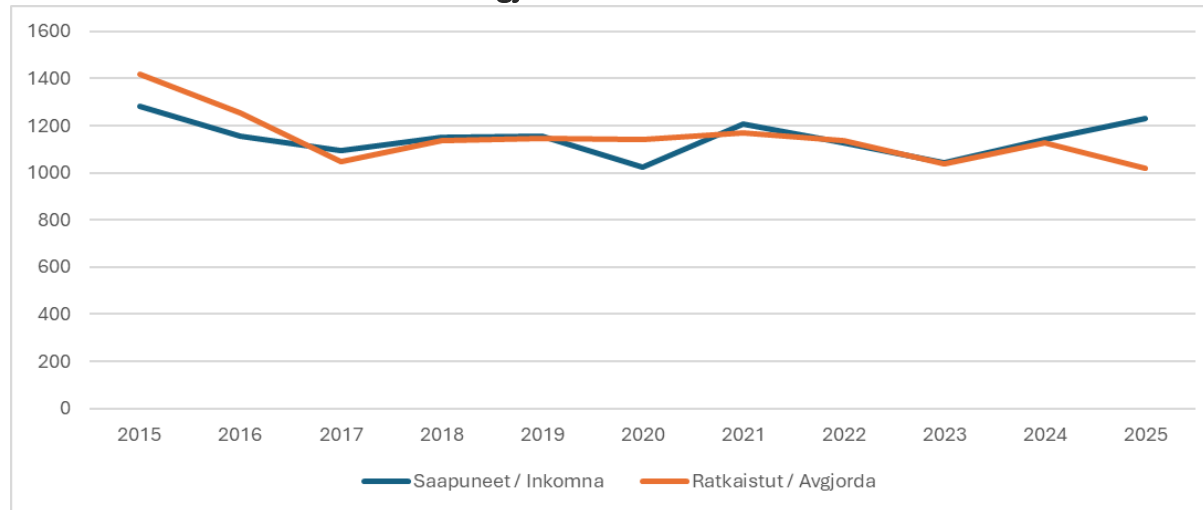
Kaikissa hovioikeuksissa annetut asiat vuosina 2015 - 2025

I alla hovrätter avgjorda ärenden åren 2015 - 2025

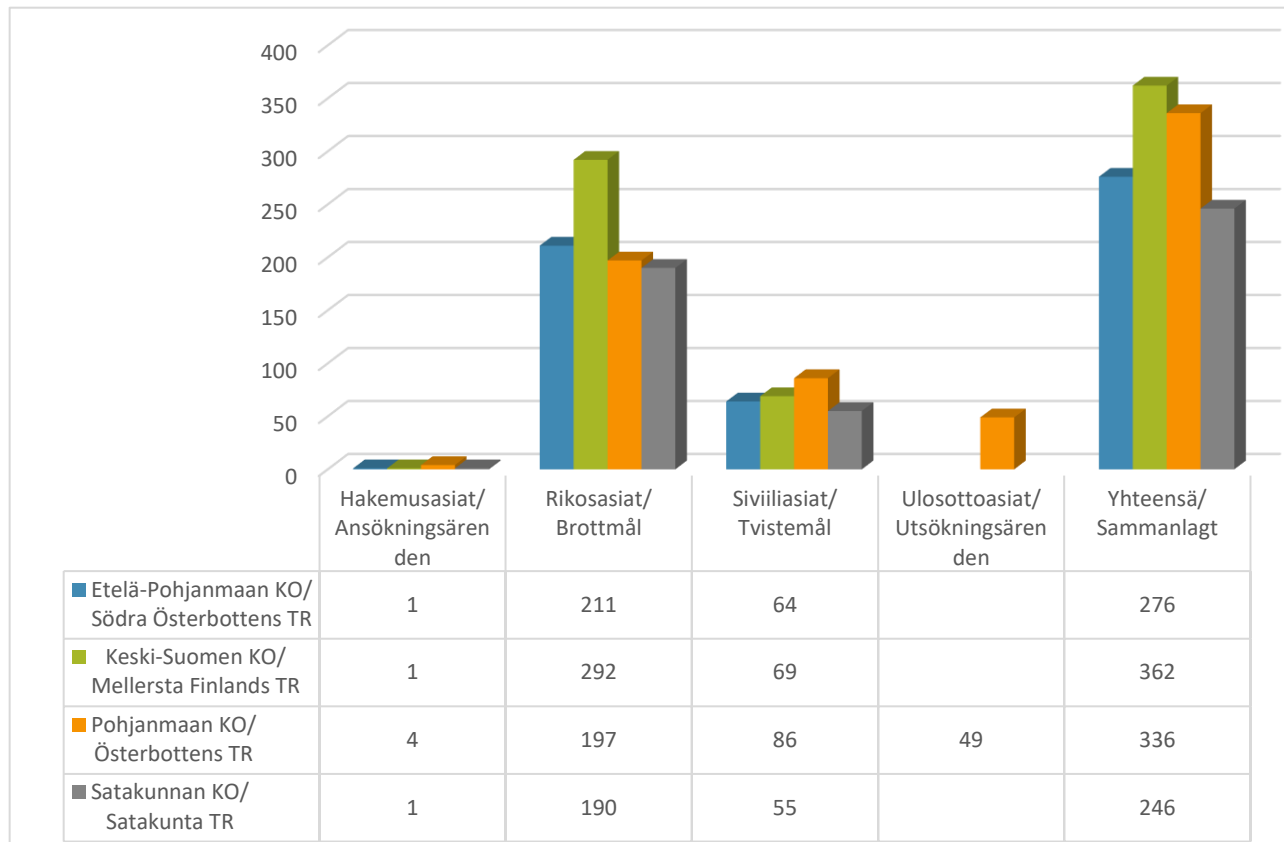

Vaasan hovioikeuteen saapuneiden ja ratkaistujen asioiden määrä 2015 - 2025

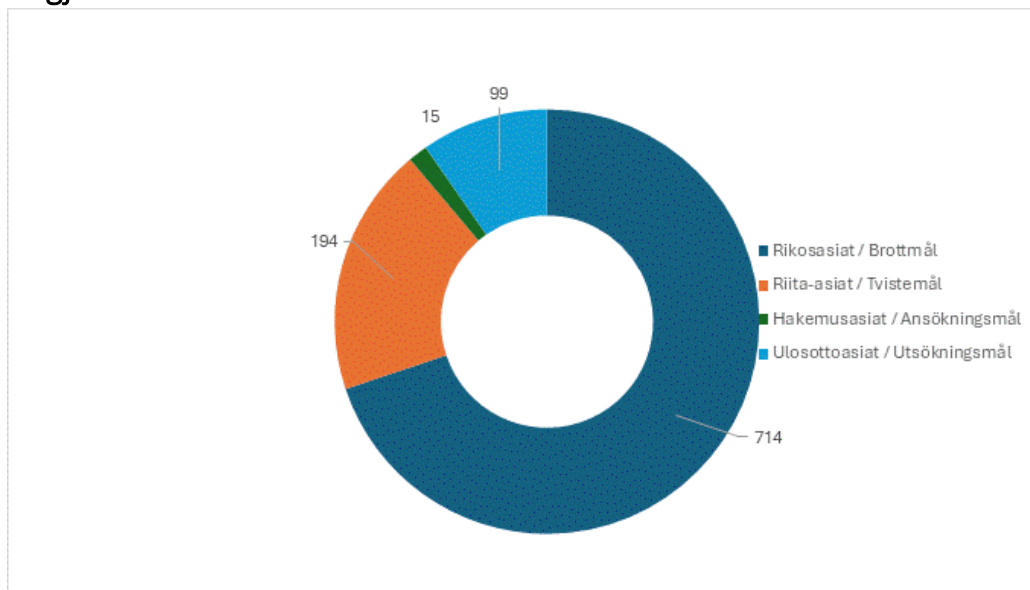
Till Vasa hovrätt inkomna och avgjorda ärenden åren 2015 - 2025

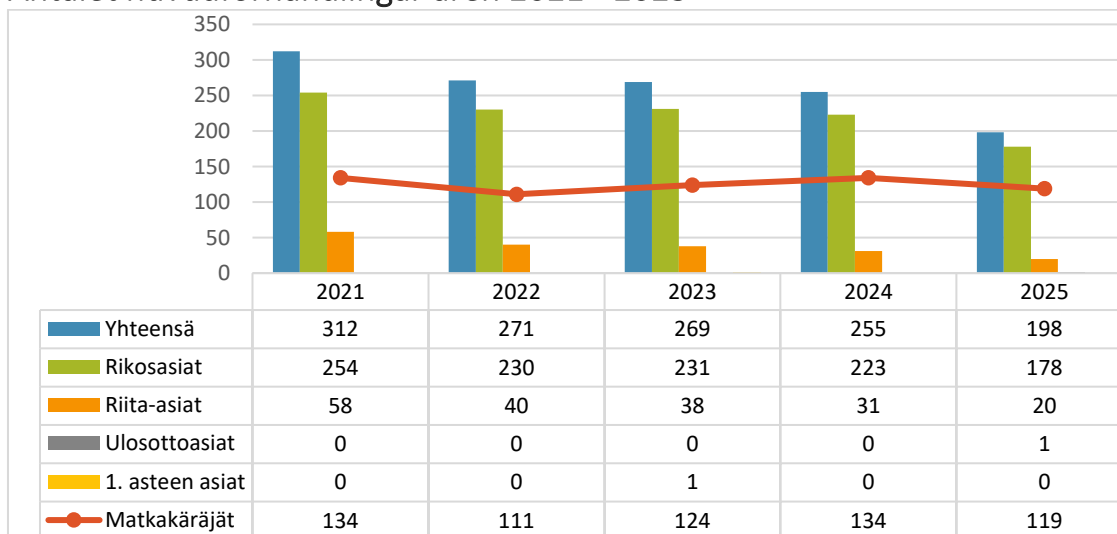
Saapuneet asiat käräjäoikeuksittain vuonna 2025
Inkomna ärenden från tingsrätterna år 2025

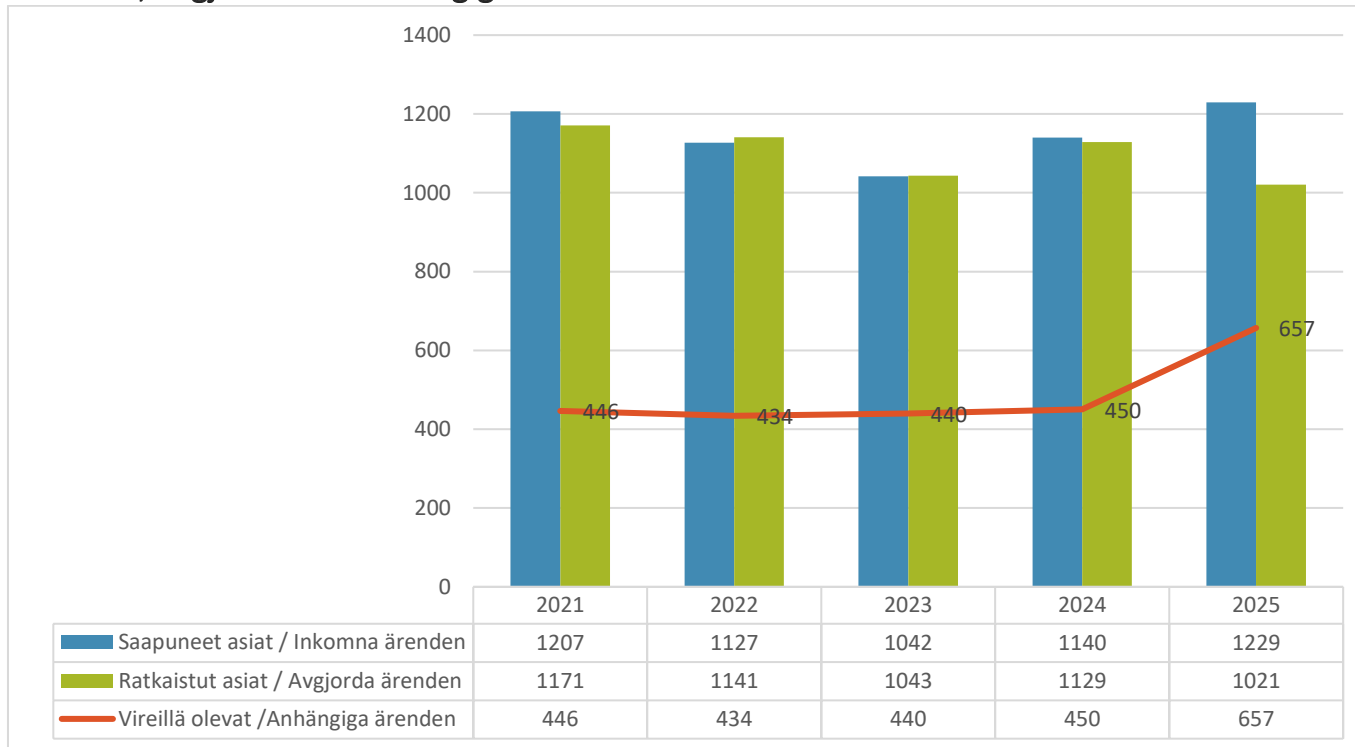
Vuonna 2025 annetut ratkaisut asiaryhmittäin Avgjorda ärenden år 2025

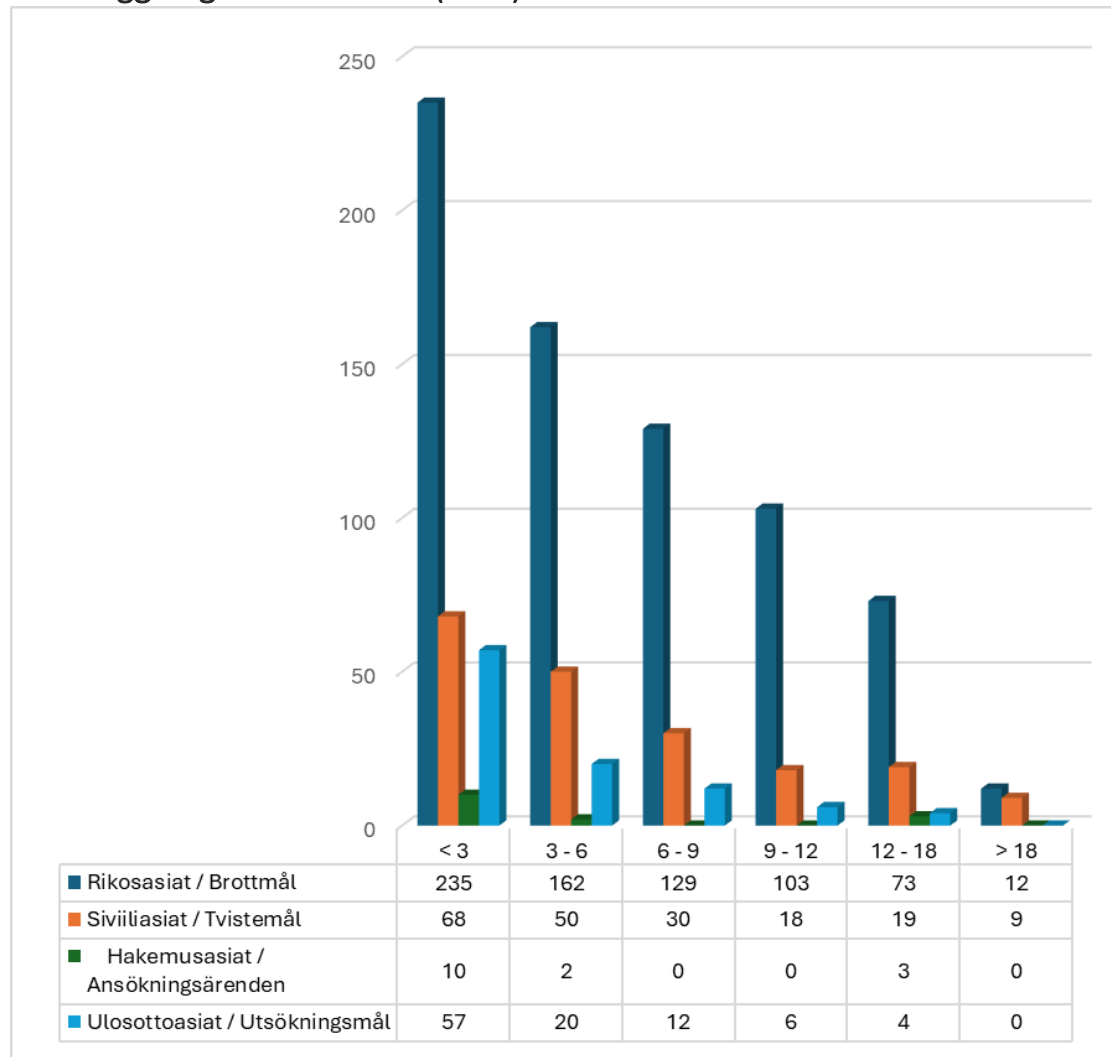
Pääkäsittelyjen lukumäärä vuosina 2021 - 2025 Antalet huvudförhandlingar åren 2021 - 2025

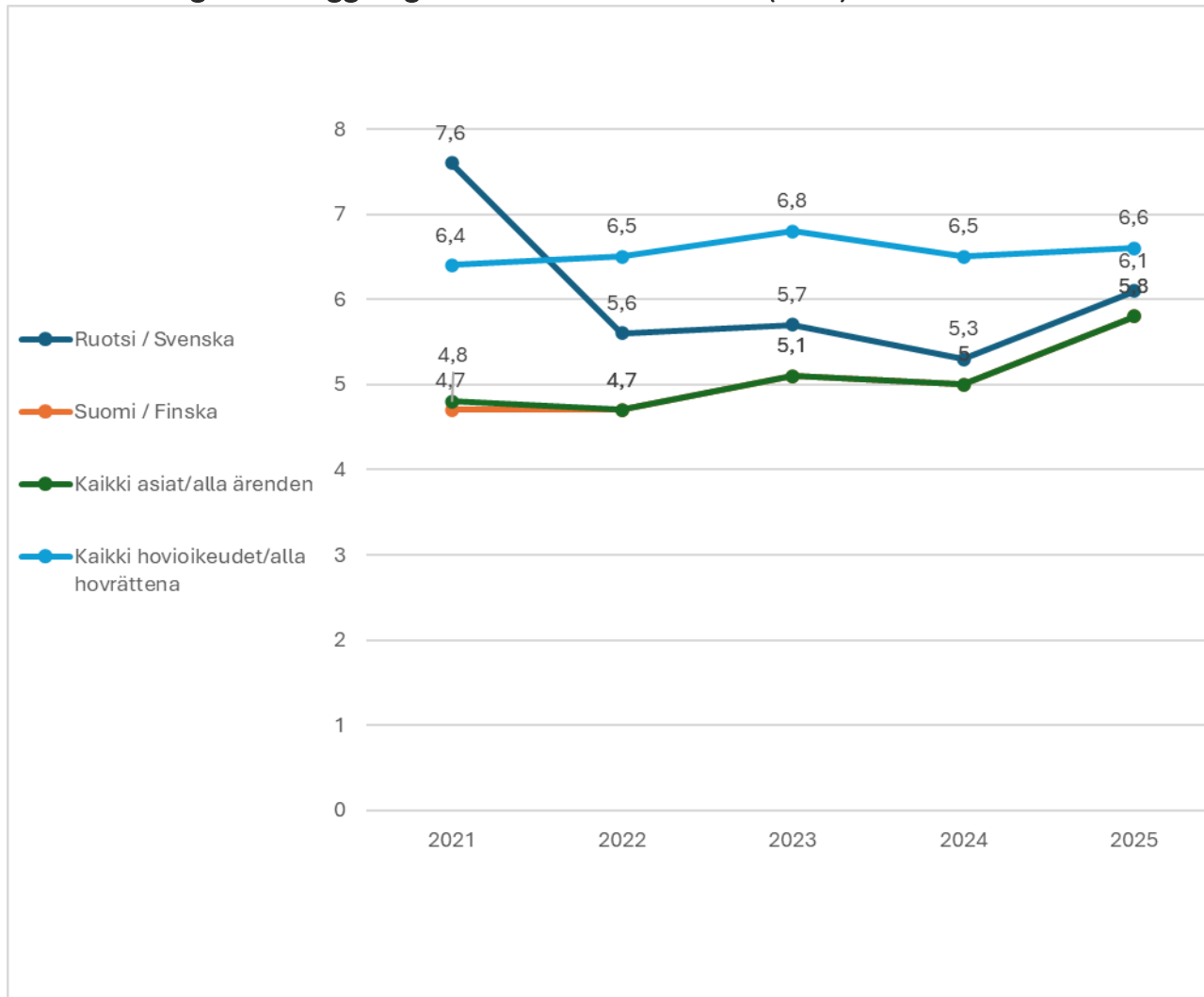
Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat vuosina 2021 - 2025
 Inkomna, avgjorda och anhängiga ärenden åren 2021 - 2025

Käsittelyajat vuonna 2025 (kk)
 Handläggningstider år 2025 (mån)

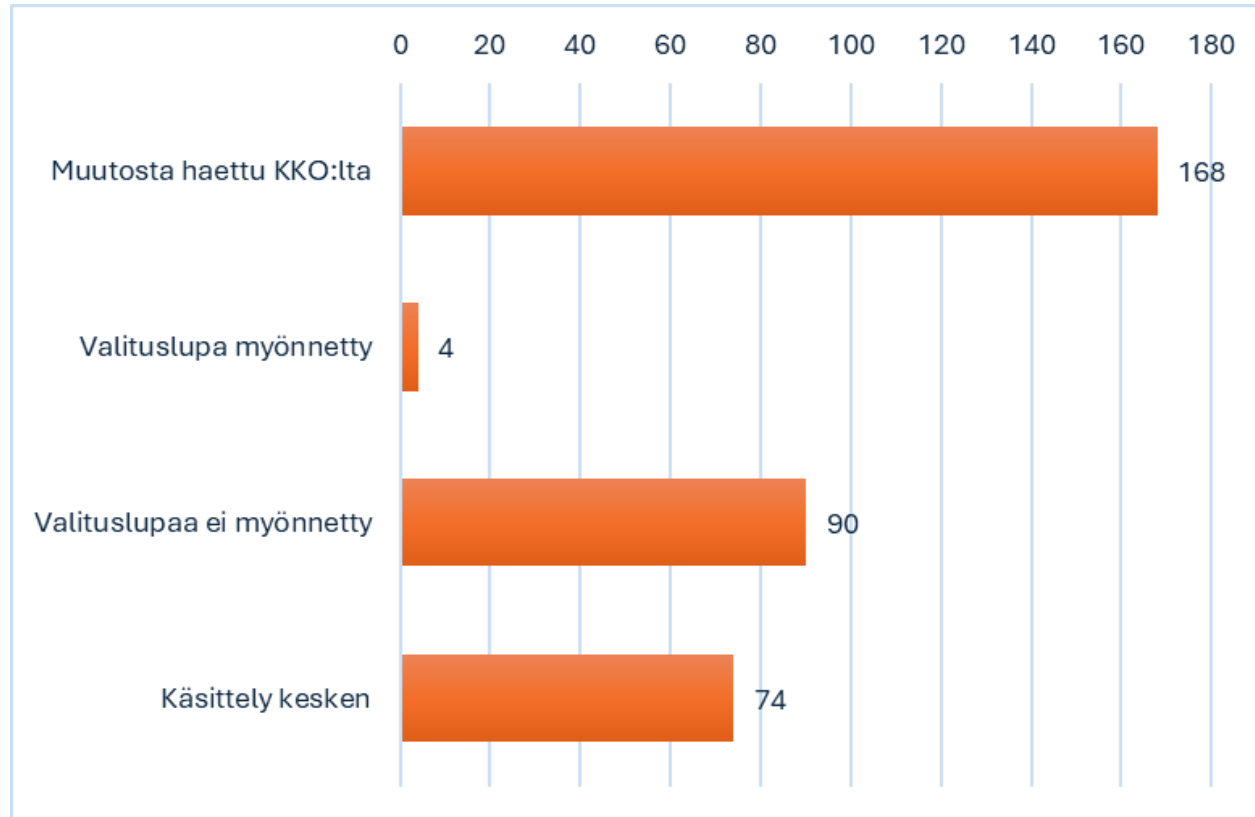

Keskimääräinen käsittelyaika vuosina 2021 – 2025 (kk)
Genomsnittliga handläggningstider åren 2021 – 2025 (mån)

Muutoksenhaku korkeimmalta oikeudelta vuonna 2025

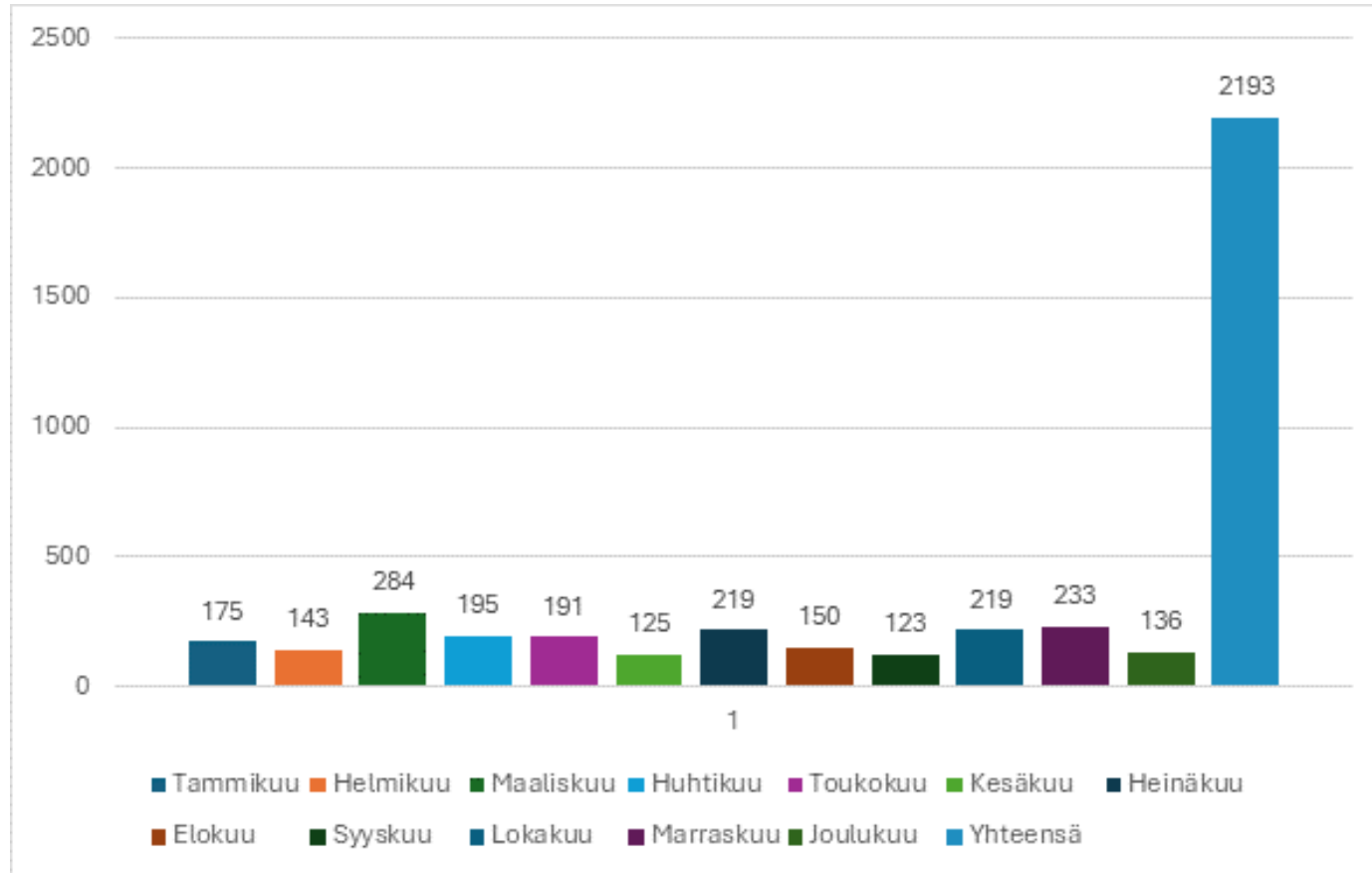
Sökande av ändring i högsta domstolen år 2025

Hovioikeuden vuonna 2025 antamista ratkaisuista on haettu muutosta yhteensä 168 asiassa. Valituslupaa ei ole myönnetty kaikkiaan 90 asiassa. Valituslupa on myönnetty 4 asiassa ja käsittely oli kesken yhteensä 74 asian osalta.

Ändring har sökts i sammanlagt 168 ärenden av de ärenden vilka hovrätten har avgjort under år 2025. Besvärstillstånd har inte beviljats i 90 ärenden. Besvärstillstånd har beviljats i 4 ärenden och handläggningen har ännu inte avslutats i 74 ärenden.

Hovioikeuteen saapuneet tietopyynnöt vuonna 2025
Informationsbegäran till hovrätt år 2025

6 Kertomusvuoden vierailuja ja tapahtumia hovioikeudessa

Hovioikeudessa vierailee vuosittain lukuisia sidosryhmien edustajia ja vierailijaryhmiä. Hovioikeuden pitkä, 250-vuotinen historia ja yli 160-vuotias hovioikeudentalokin herättävät erityisesti paikallista kiinnostusta. Kertomusvuonna hovioikeus isännöikin monia vierailuja ja järjesti aktiivisesti sidosryhmätapaamisia.

Koulutustilaisuudet ja seminaarit

Hovioikeus järjestää lainkäyttöhenkilökunnalleen säännöllisesti sisäisiä lainkäytön iltapäiviä ajankohtaisista teemoista. Kertomusvuonna aiheina olivat muun muassa etäyhteydellä osallistumisen pelisäännöt pääkäsitteilyssä sekä oikeudenkäyntiavustajien tuntipalkkiokäytäntöjen yhdenmukaistaminen, lapsen edun määrittely ja ratkaisujen perustelu valvottuja ja tuettuja tapaamisia määrittäessä (OTT Saara Ylisaukko-oja), sekä Ruotsin todistelutalennekäytännöt (Hovrätten för Övre Norrland).

Oikeuslaitoksen sisäistä sekä ulkoista koulutusyhteistyötä tehtiin kertomusvuonna aktiivisesti:

Todistelutalenneuudistus ja jäsenelty pääkäsitteily: hovioikeuden, Tuomioistuinviraston sekä Satakunnan ja Pohjanmaan kärjäoikeuksien virastokouluttajat järjestivät hovioikeuspiirille 30.–31.10.2025 yhteisen tilaisuuden tulevasta todistelutalenneuudistuksesta ja jäsenelystä pääkäsitteilystä. Aiheesta järjestettiin lisäksi hovioikeudenneuvos, osaston johtaja Petteri Korhosen johdolla keskustelutilaisuudet Jyväskylässä (1.12.2025), Porissa (8.12.2025) sekä alkuvuodesta 2026 Vaasassa.

Tuomaripäivät Porissa: Vaasan hovioikeus järjesti yhteistyössä Satakunnan kärjäoikeuden kanssa perinteiset Tuomaripäivät Porissa 25.–26.9.2025. Hovioikeuspiirin lainkäyttöhenkilökunnan verkostoitumis- ja koulutustapahtumassa tutustuttiin samalla vasta valmistuneeseen Porin oikeustaloon ja Satakunnan kärjäoikeuden toimitiloihin.

Kärjänotaaripäivät: hovioikeuspiirin tuomioistuinharjoittelijoille järjestettiin Kärjänotaaripäivät 22.8.2025. Tilaisuudessa notaarit jakoivat kokemuksiaan harjoittelusta ja verkostoituivat. Samalla hovioikeus esitteli esittelijän tehtäväkuvaa tuleville varatuomareille.

Valmiussuunnitteluseminaari: hovioikeus ja Porin prikaati järjestivät yhteistyössä valmiussuunnitteluseminaarin hovioikeudella 2.9.2025. Tilaisuuteen osallistui edustajia kärjäoikeuksista, Puolustusvoimista, poliisista ja oikeusavusta.

Rikosoikeuden ajankohtaispäivä: yhteistyössä Pohjanmaan kärjäoikeuden ja Suomen Asianajajaliiton Vaasan paikallisosaston kanssa järjestettiin 4.9.2025 Rikosoikeuden ajankohtaispäivä teemalla ”*Rikosasioiden jou-tuisa käsittelyketju*”.

Kuva: Gunnar Bäckman

Sidosryhmä- ja opintovierailut

Kertomusvuoden aikana hovioikeudessa vieraili useita kotimaisia ja kansainvälisiä asiantuntijoita sekä opiskelijoita.

5.2.2025 Turun hovioikeus: vierailun aikana keskusteltiin hovioikeuksien esittelijöiden työnkuvan kehittämisestä.

6.2.2025 Yläasteiden ja lukioiden opinto-ohjaajat: hovioikeuden presidentti esitteli vieraille hovioikeuden toimintaa, minkä lisäksi vieraat tutustuivat hovioikeustalon historiaan ja tiloihin.

18.3.2025 Ulosottolaitos: valtakunnanvouti Veikko Minkkinen ja ulosottolaitoksen edustajat vierailivat keskustelemassa ajankohtaisista ulosotto-oikeudellisista kysymyksistä ja ulosottoasioiden käsittelystä hovioikeudessa.

27.8.2025 Oikeustieteen opiskelijat: Helsingin yliopiston Vaasan toimipaikan ensimmäisen vuosikurssin oikeustieteen opiskelijat tutustuivat hovioikeuteen osana orientaatioviikkoa.

3.10.2025 Kansainvälinen tuomarivierailu: *Hovrätten för Övre Norrland* -hovioikeuden presidentti Erik Sundström, laamanni Susanne Lundgren Jonasson sekä hovioikeudenneuvos Linda Ferry osallistuivat hovioikeuden lainkäyttöiltapäivään, jossa keskusteltiin Ruotsin todistelutalennekäytännöistä.

9.10.2025 Satakunnan Maallikkotuomarit r.y.: yhdistyksen jäsenet tutustuivat hovioikeuden toimintaan ja hovioikeudentaloon.

4.11.2025 EJTN-tuomarivaihto: Vaasan hallinto-oikeuden Euroopan oikeudellisen koulutusverkoston (EJTN) tuomarivaihdossa olevat tuomarit tutustuivat hovioikeuden toimintaan.

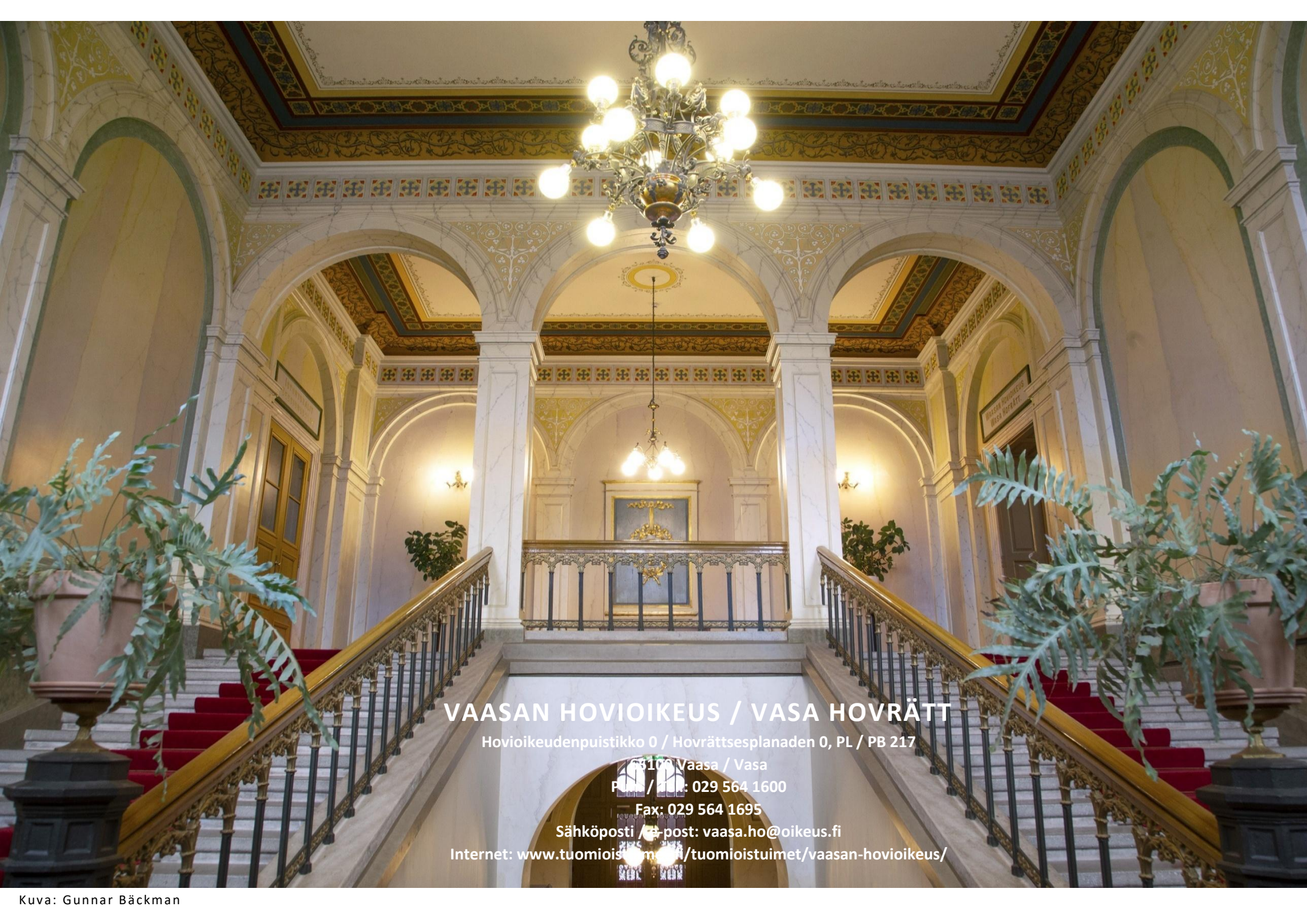

Kuva: Kaisa Palmroos

28.11.2025 Vaasan kaupungin kulttuuri- ja kirjastotoimi vierailivat hovioikeudessa.

18.12.2025 Sidosryhmätapaaminen: hovioikeus, Pohjanmaan käräjäoikeus ja Syyttäjälaitos järjestivät keskinäisen sidosryhmätapaamisen hovioikeudessa.

Notkari Tiina Kolm

VAASAN HOVIOIKEUS / VASA HOVRÄTT

Hovioikeudenpuistikko 0 / Hovrättsesplanaden 0, PL / PB 217

06100 Vaasa / Vasa

Fax / p. n.: 029 564 1600

Fax: 029 564 1695

Sähköposti / e-post: vaasa.ho@oikeus.fi

Internet: www.tuomioistuim.fi/tuomioistuimet/vaasan-hovioikeus/